

Amateurtuindersvereniging de Pioniers

Bezoekadres:

Köglaan 30, 3571 PZ Utrecht
secretaris@depioniers.nl
www.depioniers.nl

Postadres:

Postbus 13017, 3507 LA Utrecht

Redactie: Evelien Pullens

Layout: Evarien Tuitert

In dit nummer o.a.

Van het bestuur	2
Op pad op het pad	2
Rust en Vreugd	3
Richard Sessink van de stinzentuin	4
Door Pioniers, voor Pioniers	5
Recepten van de Italiaanse middag	5
Onkruidruk	6
Piotour Ruilenmaar in het najaar	6
De vrouwen achter de nieuwsbrief	7
Even stoppen	8
Boom van de maand: Kwee nie	8
Buurman weet alles	9

Alle nieuwsbrieven
zijn te lezen op de
website van de Pioniers.
zie: www.depioniers.nl

Van de redactie

Het is me weer gebeurd. Er landde alweer een klein beestje op mijn arm. Gesprongen dit keer. De struiksprinkhaan bleef daar een tijdje zitten. Even uitrusten. Ik kon dat iele insect met zijn dunne sterke poten en zijn groene lichaam goed bekijken. Wat moet dat bijzonder zijn, als je helemaal groen bent.

Wat ik me afvroeg, zou deze sprinkhaan voorkomen in de televisieserie Rust en Vreugd? Een figurantenrol? De sprinkhaan is vast te klein om op te vallen in het beeld, maar toch...het zou zo maar kunnen. Toen ik bij de opnames stond te kijken zat er een andere figurante te wachten, een vlinder zat op de schouder van een assistente. Even uitrusten. De crew van de tv schuift aan een lange tafel op het plein voor de lunch. Ik bekijk de poort die bij de ingang van ons park staat. 'Rust en Vreugd' staat er met grote letters.

Over rust gesproken. Dit keer had ik het makkelijk als nieuwsbrief-maker. Ik hoefde geen interview te schrijven, maar werd zélf geïnterviewd. Andrea vond dat de makers van de nieuwsbrief maar eens zichtbaar moesten worden en heeft een stuk over

Evarien en mij gemaakt. We maken al bijna 20 jaar nieuwsbrieven voor de Pioniers. Gelukkig met inbreng van velen andere Pioniers. En dat is ook de bedoeling. Want de nieuwsbrief is er vóór en dóór Pioniers. Net als het Pio Tuincafé. .

Rust. Even stoppen. Dat is de titel van de poëtische beschouwing van Judith dit keer. En tja, er zijn ook artikeltjes die aansporen om wél iets te doen, niet stoppen! Bijvoorbeeld de paden onderhouden of meedoen met het Pio Tuincafé. Verder vind je in deze nieuwsbrief advies over onkruid en de paden die verwilderen. De stinzentuin. Activiteiten in het najaar en recepten van lekkere Italiaanse hapjes.

Evelien Pullens

KOM JE OOK?

Agenda

Verenigingswerk

14 september, 12 oktober,
9 november

Pio Tuincafé

15 september, 10 november

Piotour Ruilenmaar

5 of 12 oktober

Van het **bestuur**

Voor het Bestuur was de zomer een drukke periode. Gelukkig hebben verschillende leden hun steentje bijgedragen in ondersteuning door aanwezigheid en kennis. De Pioniers waren benaderd door Flemming filmproductiemaatschappij voor opnamen in het park. Daar kwam een hoop bij kijken: communicatie richting de leden, verkennende bezoeken van de filmers en het opstellen van een goed contract met de filmproductiemaatschappij, waarin we onze belangen stevig neerzetten, kostte behoorlijk

wat inspanning. Het bestuur heeft allereerst de leden geraadpleegd voordat er een beslissing werd genomen. Tijdens een stemming bleek dat een grote meerderheid van de leden voor de filmopnamen is. Ze zien het als een unieke kans om het park in de schijnwerpers te zetten en vinden het vooral leuk. Helaas waren niet alle leden helemaal blij met dit besluit; sommigen vrezen overlast en verstoring van de rust. Het bestuur begrijpt deze zorgen en heeft zoveel mogelijk rekening gehouden met de

wensen van alle leden. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met de filmmakers over tijden en locaties, en er wordt gezorgd dat het park na de opnamen weer in zijn oorspronkelijke staat wordt hersteld, tenzij wij anders overeenkomen. Zo hoopt het bestuur een goede balans te hebben gevonden tussen de verschillende belangen binnen het park.

Caroline Provily, namens het bestuur

Op pad op het pad

De paden van de Pioniers worden steeds smaller en op sommige delen hangen boomtakken erg laag over het pad. Ook heggen worden dikker en dikker en hangen ver over het asfaltpad.

Het aanzien van het park is flink aangetast. Van bezoekers horen we steeds meer opmerkingen maar ook andere tuinleden laten zich uit over de staat van menig pad. De schouwcommissie heeft al enkele malen tuinleden individueel gemaïld over de staat van het pad waaraan de tuin ligt. Met wisselend resultaat.

En toch hoort het onderhouden van het pad voor uw tuin tot de taken die u als lid hebt van de Pioniers (zie daarvoor het huishoudelijk reglement).

Het tuinenpark van de Pioniers is een openbaar wandelpark, dat veel gebruikt wordt door omwonenden en geïnteresseerden. Ook personeel en familie van de zorginstelling uit Voordorp komt met bewoners in de rolstoelen graag wandelen in het tuinenpark om de diversiteit aan tuinen te zien. Naar de gemeente Utrecht toe voldoen we hierdoor als openbaar park aan voorwaarden voor het bestaansrecht als tuinenpark.

De schouwcommissie ziet helaas dat het met het overhangend groen in vele laantjes wel erg weldadig gaat. En dat een trimbeurt zeker nodig is. In verband met de veiligheid van bezoekers en toegankelijkheid voor wandelaars en rolstoelgebruikers wijzen we alle tuinleden dan ook op de zorgplicht voor het pad. Ook een leuke actie om met je buurtoenders je laantje eens flink "op te schonen"!

met vriendelijke tuingroet namens de Schouwcommissie
De Pioniers.

*Ageet, Emiel, Jeroen, Jos, Marielle,
Mieke en Roos*

Rust en Vreugd

“Even wachten op een wolk,” Ze hebben net een scène geoefend met een kind in een fietskar, die door een hippe vader bestuurd wordt. Zouden dat Seif en Storm zijn? Wie het boek gelezen heeft herkent de personages.

Hoofdpersoon Emma krijgt een aardbei van het kind. Jullie hebben de tuin met al die vlaggetjes zeker wel gezien naast de beleeftuin? Die zijn opgehangen door een ploeg van de televisie die ons plein, de tuinen er omheen en het verenigingsgebouw hebben omgetoverd tot Rust en Vreugd, een tuinenpark wat gedeeltelijk lijkt op ATV De Pioniers, maar toch ook wel heel anders is. Vooral omdat ze een hele strenge en in mijn ogen onredelijke voorzitter hebben. Ons bestuur is gelukkig anders. En onze voorzitter niet te vergelijken met de voorzitter uit de serie!

De inhoud van het boek in het kort; Hoofdpersoon Emma is nieuw op tuinenpark Rust en Vreugd en wil samen met haar buurvrouw Roos een frisse wind laten waaien door het bestuursklimaat van de tuinvereniging.

Mooie plek hier

In september wordt er gefilmd op ‘Ons Buiten’ en in oktober komen ze weer terug bij ons. Dan zullen de hoogoplopende emoties tijdens de bestuursvergaderingen in ons verenigingsgebouw plaatsvinden. Tot nu toe werd de kantine gebruikt als kleedkamer. Ik stak voorzichtig mijn hoofd om de deur. De kantine is geschilderd en er is een wandje geplaatst zodat er een heuse bestuurskamer ontstaan is. “Mooie kleur he,” Quinta naast me wijst naar het geel. Vind ik ook. “Ik vind het vreselijk,” roept een ander. “Maar het wordt gelukkig weer in de oude staat hersteld.” Tja. Verschillende mensen, verschillende meningen. Dat is bij Rust en Vreugd en ook bij de Pioniers. Alles wordt in de oude staat hersteld, tenzij wij het zo mooi vinden dat we de veranderingen willen behouden.

De crew is in ieder geval hartstikke blij met onze gastvrijheid. “Mooie plek hier, veel ruimte. Lekker in de natuur. En het is hier relatief rustig, andere tuinenparken waar we geweest zijn lagen naast een snelweg of vliegveld.”

Opname loopt

Ik loop weer naar buiten, nog steeds geen wolk voor de zon. Hoofdrolspeelster Emma wandelt over het plein. “Net moesten we de hele tijd wachten tot de regen voorbij was, nu schijnt de zon en wachten we op een wolk. Zo gaat dat. Wachten.” Er komen twee jongens aangelopen met een groot wit scherm, waarmee ze vermoedelijk een wolk simuleren om dezelfde lichtval te hebben als de scène ervoor. Je moet overal rekening mee houden. Daarom lopen er waarschijnlijk zoveel mensen rond die 3 spelers die wij op onze televisie te zien krijgen. Camera, regie, licht, geluid, make up, rekwisieten, continuïteit, zorg voor de honden, catering, assistentes. Even later zitten ze aan een lange tafel te eten op het plein. Niet lang, want de volgende scène moet opgenomen worden. Daar zijn figuranten bij nodig. Een man in overal met een zware zak tuinaarde die hij steeds opnieuw over het bruggetje moet dragen. “Hou je in het gewone leven ook van tuinieren?” vraag ik hem. “Nee, dat doe ik nooit,” glimlacht hij.

“Mag ik jou wat vragen?” Ik sta naast een meisje met een oortje in. “Wat is jouw taak?” Ik ben nieuwsgierig. “Ik doe van alles, ik ben assistent,” vertelt ze. Van de andere kant van de brug maakt iemand een gebaar. “Ssssst Opname loopt.” Opnieuw wordt de zak aarde over de brug gedragen. “Welke scène zijn jullie aan het opnemen nu?” vraag ik even later aan de assistente. “Dat mag ik niet zeggen.”

Evelien

CAMASSIA EN TULPEN

BOSANEMONEN

Richard Sessink van de stinzentuin

Mijn schuinachterbuurman is een harde werker. Hij heeft achter zijn huisje een mooie plek gecreëerd om te genieten van de avonden op de tuin. Ik vroeg of hij iets wilde schrijven over de stinzentuin, die hij onderhoudt. (Evelien)

Richard aan het woord:

Natte tuinen

Sinds een jaar of 10 geniet ik van een tuin bij de pioniers. Met veel werk aan de oorspronkelijk erg natte tuin nummer 99 begint het nu eindelijk aardig op orde te komen vind ik zelf. Na in de beginjaren zo netjes als mogelijk meegedraaid te hebben met de tuindienst, kreeg ik 4 jaar geleden de kans om de bijdrage aan de tuindienst om te zetten naar onderhoud van de stinzentuin. Voor mij een prachtige

KIEVITSBLOEM

kans omdat de zaterdagochtend vaak al wat vol zit met andere buitenspeelactiviteiten en ik ook graag alleen aanrommel. De plek aan de ingang Veemarktzijde was ook een erg natte hoek van het complex waar lang niets meer gedaan was. Op een enkele kievitsbloem na was er ook niets meer zichtbaar van een bollen/stinzentuin.

De opbouw van de stinzentuin?

Eerst maar eens uitgezocht wat stinzen nu eigenlijk zijn... het blijken planten en bollen te zijn vernoemd naar Friese buitenplaatsen (Stinzen/Stinsen) waar bollen vanaf de 16e eeuw zijn aangeplant en zichzelf zijn gaan vermeerderen. Via mijn favoriete website De Warande – Sterkebollen.nl (geen sponsor helaas) maar gestart met een flinke hoeveelheid bosanemomen, alliums en kievitsbloemen (vele duizenden in totaal). Omdat de tuin toch echt veel te nat was, ook voor kievitsbloemen die graag langs rivieren groeien, heb ik er drie jaar geleden alles omgespit en zeker op de diepste delen langs het pad 30 cm grond opgebracht wat twee jaar geleden wel de mooiste voorjaarstuin tot op heden heeft opgeleverd.

Afgelopen jaar heb ik het zelf-vermeerderende vermogen van de bollen getest wat toch helaas tegenviel... De droge en natte periodes en vraatzucht van de woelmuis maakte dat veel bollen waren verdwenen of minder mooi opkwamen. Om de vraatzucht tegen te gaan is in september planten, als er nog genoeg ander eten is, wel een tip. Verder hou ik rekening met wisselende hoogte in de stinzentuin (aan kant van het hek hoog en droog en bij pad nat) met bijvoorbeeld de alliums en kievitsbloemen in natte deel en bosanemomen in droge deel.

Een lasagnelaag aan bollen

Komende maanden ga ik weer een nieuwe lasagnelaag aan bollen poten waardoor er vanaf januari tot en met juni – juli continue bloemen zijn. Soorten die ik graag gebruik zijn: paars, roze, gele en witte bosanemomen, blauwe druiven, kievitsbloemen, alliums, wilde hyacinten, camassia, blauwe en roze sneeuwroem, zachtroze corydalis, crocussen, winterakonieten, fritilaria's, sneeuwkllokjes, byzantijnse gladiolen, irissen, narcissen, scilla's en uiteraard tulpen. Ongetwijfeld vergeet ik er nu een paar....We gaan het komend jaar zien!

Richard Sessink

Door Pioniers, voor Pioniers

Dat is de slogan van het Pio Tuincafé, een initiatief van Ditty Eimers en Karin Hornman.

Er zijn al drie leuke middagen geweest vorig seizoen met lezingen, lekkers en spelletjes. Wie zijn de Pioniers? En wat doen we zoal in het dagelijks leven? Waar zijn we goed in? We weten allemaal natuurlijk al heel lang dat Paul van Kan veel kan vertellen over de natuur, ecologie en behoud en inrichting van een tuinenpark. Wat een informatieve en gezellige aftrap van het Pio Tuincafé was dat op de Bomen-middag. We weten nu ook dat Fons en Edith door Italië gereisd hebben en daar enthousiast en boeiend over kunnen verhalen. We hebben geproefd dat André,

Caroline, Claire en Leo hele lekkere hapjes kunnen maken en dat André het een en ander weet over wijn. Daar zijn de Pio Tuincafés voor: een gelegenheid om je passie te delen en elkaar wat beter te leren kennen. En vooral: leuke middagen te beleven.

Op 10 november is er een pubquiz. En begin 2025 komt Rian vertellen over de geschiedenis van de Pioniers, waar hij zich grondig in verdiept heeft en een boek over heeft geschreven.

Waar zijn jouw burens goed in? Kun je ze niet een keer porren om een demonstratie, workshop of excursie te geven in het Pio Tuincafé?

Ditty en Karin faciliteren deze bijzondere middagen op ons tuinenpark. Het zijn twee creatieve geesten, die een vaag idee kunnen omtoveren in een hele leuke middag. Dus... vage ideeën en suggesties zijn welkom!

DITTY EIMERS: INFO@DITTYEIMERS.NL,
06 15518899

Recepten van de Italiaanse middag

Op 15 juni was het Pio Tuincafé in Italiaanse sfeer. Er was een heuse wijnproeverij en hapjes die gemaakt werden door Andre. Hij heeft voor ons een paar lekkere recepten opgeschreven voor op een bruschetta. Een heerlijke geroosterd stukje brood, belegd met een lekkere topping.

Bruschetta

- Witbrood of stokbrood, dun gesneden plakken, besprenkelen met goede olijfolie of olie uit ansjovisblik. In oven of grillplaat licht bruin laten worden.
- Stevig insmeren met een gehalveerde en wat ingesneden knoflookteen. Daarna insmeren met een halve tomaat en/of met ansjovis.

Wijntip: I Muri Puglia Bianco

Zalm met burrato

- Pakje gerookte zalm
- 1 potje kappers
- ¼ burrato (van kaasboer)
- Bruschetta
- Basilicum
- ½ citroen

- Snij gerookte zalm in kleine snippers. Voeg zout en gemalen peper toe.
- Voeg twee eetlepels gehakte kappertjes door en burrato er door met ca 1/2 van de hoeveelheid zalm.
- Smeer op Bruschetta. Top af met ruim basilicum, een paar kappertjes, wat citroensap.

Mix van gegrilde courgette, gedroogde tomaten in olie en burrato

- 1 courgette
- 1 potje gedroogde tomaten in olie
- 1 burrato (van kaasboer)
- 1 potje muntsaus (of zelf gemaakte)
- 1 bosje peterselie
- 1 halve citroen
- Bruschetta

- Grill courgettes in plakken van ca 3 mm. (in pan of plaat tot deze bruin kleuren. Met zout, gemalen peper en goede olie besprenkelen.
- Courgettes klein snijden en prakken tot er een dikke moes ontstaat, maar waarin stukjes nog te herkennen zijn.
- Voeg een ca 1/10 van de totale hoeveelheid fijngesneden gedroogde tomaten in olie toe
- Voeg en paar eetlepels fijn gesneden peterselie toe.
- Burrato toevoegen (ca ¼ van het courgette volume. De substantie moet (licht) groen blijven.
- Voeg meer peper en zout toe naar keuze.
- Voeg ca een eetlepel muntsaus toe. Check dat de munt niet gaan overheersen. En roer alles nog een keer door elkaar.
- Smeer op de bruschetta. En top af met ruim peterselie blaadjes en wat citroensap.

Onkruiddruk in de tuin

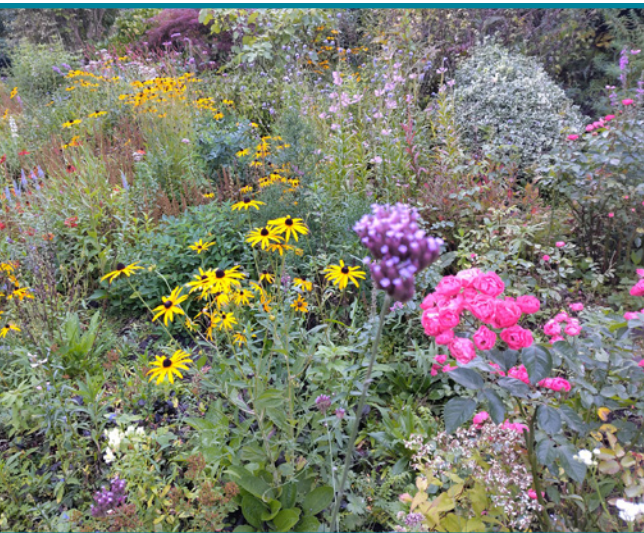
Verwildert je tuin onder je ogen of wil je een meer wilde tuin maar weet je niet hoe? Of is de onkruiddruk steeds groter aan het worden in je tuin (wat zeker na het intens natte voorjaar en voorzomer het geval is in veel tuinen)? Dan moet je ervoor zorgen dat je bodem bedekt is.

Op plekken waar de bodem onbedekt is, kunnen nieuwe planten, nieuwe onkruiden ontkiemen. Beter zorg je dus voor een onberoerde bedekte bodem met bladeren of andere mulchlaag. Of beplant het met gewenste (tuin)planten. Heb je een stuk tuin waar nu onkruid staat, laat het dan staan als je er niet meteen iets

in terug gaat planten. De bodem blijft zo mooi bedekt en wie weet zijn er wel rupsen, larven of eitjes van allerlei beestjes die zich verscholen hebben in de aarde rondom die planten. Een van de plekjes waar onkruid kan gaan groeien in de tuin is onder heesters of struiken en heggen. Als je dat stukje opvult

met een van onderstaande planten dan zal je merken dat je onkruiddruk steeds minder wordt. Let wel op dat je genoeg planten koopt. Van deze planten heb je er tussen de 7-9 per vierkante meter nodig. Of ga eens kijken bij tuin 65 ter inspiratie.

Emiel van Ekert

Top 15 favoriete bodembedekkers

Lijstje van favoriete bodem bedekkende, onderhoudsarme tuinplanten voor onder struiken die je kunt gebruiken om de onkruiddruk tegen te gaan. Schrik niet van de wetenschappelijke namen. Hiermee kun je bij een tuincentrum of kweker terecht. De meeste zijn ook heel aantrekkelijk voor insecten als ze bloeien.

- Pulmonaria (longkruid)
- Viola labradorica (viooltje)
- Primula (sleutelbloem)
- Gallium odorata (lievevrouwbedstro)
- Dicentra formosa (geboken hartje)
- Asarum europeum (mansoor)
- Ajuga reptans (kruipend zenegroen)
- Geranium macrorrhizum (rotsooievaarsbek)
- Epimedium (elfenbloem)
- Carex (zegge)
- Waldsteinia ternata (goudaardbei)
- Tiarella (schuimbloem)
- Brunnera macrophylla (Kaukasisch vergeet-me-nietje)
- Campanula (klokjesbloem)
- Vinca (maagdenpalm)

Piotour Ruilenmaar in het najaar

Onze weggeefkast op het plein en de Piodeelt App werpen hun vruchten af. Echter, elkaar ontmoeten en in elkaars tuinen kunnen kijken is en blijft ook heel leuk. Daarom blazen we de 'PIOtour Ruilenmaar' nieuw leven in. Het concept is eenvoudig. Het najaar is een goede periode om vaste planten en

zaailingen te verplaatsen. En waarom zou je kopen bij een kweker als je burens grote pollen graag willen delen? We lopen samen langs elkaars tuinen en steken terplekke uit wat we kunnen missen. Ook wanneer je niks hebt aan te bieden ben je overigens van harte welkom. Er is meestal meer dan genoeg.

Wanneer? 5 en/of 12 oktober. Afhankelijk van weer en belangstelling.

Waar? 15.00 uur voor het verenigingsgebouw. Neem je eigen emmer of kruiwagen mee.

Aanmelden is niet persé nodig maar wel handig: piotourruilenmaar@kpnmail.nl.

Oproep en aanmeldadres volgen tegen die tijd ook vast nog in de nieuwsflits of Piodeelt App.

Pietermel

De vrouwen achter de nieuwsbrief

Lievelingsplant:

Lievelingsplant van Evelien: zinnia's, de kleuren van de bloemen zijn zo mooi.

Lievelingsplant van Evarien: vingerhoedskruid en ridderspoor.

Lievelingsmoment op de tuin:

Allebei houden ze van het moment dat de avond invalt. Het wordt dan rustig op de tuin, je hoort de vogels en soms lijkt het of je hier helemaal alleen bent.

Evelien Pullens (tuin109) en Evarien Tuitert (tuin 3)

Op een warme zondagmiddag spreek ik met beide dames af op de tuin van Evarien. 'Hier is onze samenwerking begonnen', vertelt Evelien. 'Ik ben in 2006 betrokken geraakt bij de nieuwsbrief. Peter Voortman had de nieuwsbrief al overgenomen van Mia, Ineke en Triny, die een papieren boekje maakten. Hij was begonnen met een digitale nieuwsbrief. Al snel nam ik het over en ging op zoek naar een vormgever. Ik hoorde over Evarien, nieuw op de tuin en grafisch ontwerper. Ik ben haar gaan interviewen om haar als vormgever van de nieuwsbrief voor te stellen aan de leden'.

Er was nog geen huisstijl en geen logo, dat heeft Evarien in de loop der tijd ontwikkeld. Evelien is ook een creatieveling, ze is dramadocente. Hun eerste gezamenlijke nieuwsbrief zag in de zomer van 2007 het licht. Leuk trouwens, op onze site kun je alle nieuwsbrieven vanaf 2006 vinden. Dat was het moment dat de nieuwsbrief digitaal werd.

Hoe gaan jullie te werk?

"Heel simpel eigenlijk," vertelt Evelien "We maken minimaal drie nieuwsbrieven per jaar, soms vier. Op een gegeven moment is het daar weer tijd voor, dan stuur ik een mailtje naar het bestuur en een groepje mensen die met regelmaat iets schrijft voor de nieuwsbrief. Vroeger hing ik ook een briefje op het prikbord met de deadline, maar er kwam nooit reactie op en daarom ben ik daarmee gestopt. Ik vraag dit groepje om ideeën en stukjes en zo ontstaat er eigenlijk altijd wel voldoende kopij. Ik ga ook vaak een ochtend in de kantine zitten, dan hoor je veel en daar doe ik ook weer ideeën op." De nieuwsbrief

kent een paar vaste rubrieken, zoals een interview met tuinleden, Tip van de maand en Buurman/vrouw weet alles. "Als de teksten klaar zijn, stuur ik de tekst naar Evarien."

"Ik lees vervolgens alles", zegt Evarien, "en kijk of er voldoende beeld is. Soms zoek ik er nog iets bij of maak zelf een foto en ga aan de slag. Wat ik zo leuk vind aan het opmaken van de nieuwsbrief? Ik ben geen lezer, maar een plaatjeskijker. Maar om de nieuwsbrief op te kunnen maken, moet ik alles wel lezen en zo ben ik gelijk op de hoogte van wat er speelt op ons park. Bovendien is dit een heel relaxte klus, ik voel me vrij, omdat er geen keiharde deadline is. Zo heb ik echt de tijd om er iets moois van te maken. Dit in tegenstelling tot mijn opdrachten als grafisch ontwerper, dan zit er altijd veel druk op."

De persoon achter het gezicht

Evelien vindt dit werk zo leuk, omdat je heel veel leden leert kennen. "We hebben hier natuurlijk een diversiteit aan mensen en ik ben nieuwsgierig. Daarnaast houd ik van schrijven, het creatieve proces om ergens iets van te maken."

Ik vraag of er momenten, stukjes of interviews zijn die jullie hen bij zijn gebleven? "Het interview met Gerard Huijsen," vertelt Evelien "Hij was een van onze oudste leden (inmiddels overleden) en kon heel smakelijk vertellen over hoe het er vroeger aan toeging op de tuin." Evarien vertelt dat ze eigenlijk alle interviews interessant vindt om te lezen. "Sommige mensen ken je van gezicht of ik ken een bepaalde tuin, maar

zonder het gezicht. Om er dan achter komen van wie die tuin is, of om een verhaal over de persoon achter het gezicht te lezen vind ik altijd weer leuk!"

Van en voor de leden

Evelien en Evarien doen deze klus vanuit de communicatiecommissie waar ze ook al heel lang inzitten. Beiden benadrukken dat de nieuwsbrief van en voor de leden is. Iedereen kan een onderwerp aandragen en een stukje schrijven. In de regel gebeurt dat heel weinig. Jammer, zeggen ze allebei. Ook de commissies van de vereniging zouden veel meer kunnen vertellen over wat ze doen. De nieuwsbrief wordt goed gelezen dus het loont echt de moeite om een bijdrage te leveren. Daarom besluit Evelien toch weer dat briefje met de deadline van de volgende nieuwsbrief op te hangen in de hal. In de hoop dat leden zich geroepen voelen om een stukje aan te leveren.

Ik vraag of ze er wel eens aan denken te stoppen met deze klus. Evarien en Evelien kijken elkaar aan en zeggen volmondig: "Nee! Het is nog steeds leuk om te doen en onze samenwerking gaat van een leien dakje. Wij denken niet aan stoppen."

Andrea Lehr

WIL JIJ OF JOUW COMMISSIE OOK EEN STUKJE SCHRIJVEN VOOR DE NIEUWSBRIEF? JE HOEFT NIET ZELF TE SCHRIJVEN. EVELIEN KAN JE OOK KOMEN INTERVIEWEN LAAT HET EVELIEN WETEN INFO@EVELIENPULLENS.NL

Even stoppen

Ik was aan het werk, maar moest even stoppen. Wist niet wat ik zag; dat duurde even. En legde het werk neer.

Vier piepkleine waterkipjes, met van die rode bekjes, op een soort vlot, op een rijtje, iets van elkaar. Of kun je het beter een helling of steiger noemen?

Dat rijtje was al mooi, maar waar ze op stonden...

Omgevallen, (omgelegde?) gele lissen, die vanaf de walkant het water in staken en zo een prachtig vast vlot vormden voor de kippetjes om droog te zitten, of, als ze wilden zo het water in te glijden en andersom. Heel simpel, heel eenvoudig, prachtig en perfect.

Tja, als de natuur wat ruimte krijgt zijn trappetjes of omgekeerde plastic bakken helemaal niet nodig. En alles heeft er baat bij: de watervogels én de gele lis én wij. Want de zaden van de gele lis zijn namelijk net kleine damschijven die kunnen drijven en zich zo, via het water, makkelijk verspreiden. Maar dat wij er ook baat bij hebben, bij al die mooie gele lissen langs de waterkant doet er eigenlijk niet toe. Het was gewoon prachtig om te zien. In alle eenvoud zo mooi. Bijzonder ook, want ik zag het nooit eerder. En ik hoop dat u geluk heeft en zo'n tafereel ook eens tegenkomt.

Nu we het toch over water en dieren hebben: mag ik u misschien iets vragen? Wilt u erop willen letten dat er niet toevallig ergens een emmer of een fles met brede hals buiten staat, waar bij toeval (als het regent) water in kan komen?

Een veldmuisje of kikker bijvoorbeeld, die dorst heeft kan daarin terecht komen en verdrinken, want u bent er misschien niet altijd in de buurt. U begrijpt, mij overkwam dat al eens en je moet er toch niet aan denken hoe zo'n beestje geleden heeft ... Daarom dat ik nu altijd een dikke stok in de emmer bij de regenton heb staan, zodat een dier eruit kan klimmen en de fles staat nu omgekeerd.

Judith Schuil

Boom van de maand: **Kwee nie**

DE KWEEPEERBOOM VAN MARTINE HAXE, TUIN 65

Is het nu een peer of een appel? 'Kwee nie' zou een terecht antwoord kunnen zijn. De kwee kan appel- of peervormige vruchten hebben. Het zijn kleine bomen met vrij grote witte bloemen die soms ook een roze tint hebben. De bloei is wat later dan peer en appel, zo rond eind mei. Ze worden om deze opvallende bloesem vaak als sierboom geplant. Een goede keuze, ook als je op je tuin een boom wilt die niet al te groot wordt, vaak niet meer dan drie meter. De gele vruchten, die trouwens ook heel mooi zijn, neem je dan op de koop toe.

De grote vruchten geuren heerlijk, maar zijn zo vers uit de boom niet eetbaar. Keihard en zuur. Je oogst ze in oktober zodra ze geel worden en de beharing min of meer verdwenen is. Wel voorzichtig plukken om het vruchthout niet te beschadigen, het beste doe je dat met een mesje of snoeischaar. Bewaar ze in huis en geniet van de geur. Kook ze en maak er chutney, likeur of gelei van. In de vrucht zit heel veel pectine, de stof die verantwoordelijk is voor de verdikking van gelei.

Waar komt deze aparte boom vandaan?

Vanuit Klein Azië en Armenië waar de boom nog in het wild groeit, kwam de kwee in Kreta en Griekenland terecht. Daar stond hij bekend onder de naam 'Mélou kydonion' wat betekent: 'appel uit een streek van Kreta'. Van Kydonia, stad in Kreta, is ook de Latijnse naam afkomstig: Cydonia. De Romeinen namen hem vervolgens mee naar de rest van Europa. Et voila.

In de Griekse mythologie is de kweeappel de vrucht van Aphrodite (godin van schoonheid en liefde) en Gaia (Godin van de aarde). Symbool voor liefde, geluk, vruchtbaarheid, wijsheid, schoonheid en eeuwigheid. Genoeg redenen om hem te planten. Op de Pioniers staan er een paar, volgens de telling in 2023 totaal acht. Zoek ze maar op komende weken; door de gele vruchten vallen ze dan goed op.

Paul van Kan

Buurman weet alles

Ha buurman,

De zomer loopt al weer op z'n eind. Ik zie u altijd zo hard werken in de herfst, terwijl ik eigenlijk alleen maar naar de verkleurende blaadjes zit te kijken. Ze zijn zo prachtig. En de cosmea's bloeien ook zo lang door dit jaar. Wat doet u toch allemaal in de tuin? Heeft u tips voor mij?

Buurvrouw

Ja hoor buurvrouw,

Hieronder staan de tuintips netjes op een rij: Plant, zaai, snoei en ruim op.

Succes Buurvrouw!

1. Plant bloembollen in de herfst

De volgende lente lijkt misschien nog ver weg, maar voor je het weet is het al zover. September is de allerbeste tijd om lentebollen te planten. Later in de herfst kan ook nog. Inslaan dus, die bollen voor tulpen, krokussen, hyacinten, narcissen en blauwe druifjes. Wil je niet dat de bollen door ongedierte gestolen worden: plant onaangename bollen, de meeste knaagdieren vermijden het eten van narcissen, sneeuwvlokken, sneeuwkllokjes, fritillaries, (keizerskroon, kievitbloem of vossedruif) allium (reuzenlook of trommelstokjes). Je kunt deze tussen de meer kwetsbare bollen planten zoals tulpen, krokus en gladiolen.

2. Zaai wintergroenten

Wil je aan het eind van de herfst al genieten van wintergroenten uit eigen tuin? Dan is nu het ideale moment om zaadjes voor groente als andijvie, winterpeen, spinazie en veldsla te planten. Deze periode is ook perfect voor het zaaien van de tuinkers.

3. Snoei je hagen, heesters en struiken

Als je wilt dat je hagen, heesters en struiken de winter overleven, doe je er goed aan om ze vlak voor of tijdens de herfst te snoeien.

Anders kunnen ze een gele gloed krijgen of doorbuigen. Kijk ook vooral naar de struiken en bomen aan het gemeenschappelijk pad, zodat het voor onze bezoekers (rolstoelers!) toegankelijk blijft. Je kunt struiken en heester het best ongeveer driekwart terug snoeien. Van rozenstruiken kun je beter alleen uitgebloeide stengels en zwakke scheuten (takken die bijvoorbeeld vanuit de stam van de struik groeien) verwijderen. Probeer hagen zo te snoeien dat er aan de bovenkant geen schaduw over valt. Voldoende zonlicht en frisse lucht voorkomen namelijk dat het gaat rotten.

4. Maai je gazon nog eens extra goed

Wil je volgend jaar weer een mooi gazon hebben, dan is het belangrijk om 'm voor of aan het begin van de herfst nog eens goed te maaien. Zo voorkom je mosvorming. Maai het gras in het begin van de herfst op een hogere stand, maar maak je gazon niet te kort. Heb je kale plekken op je gazon? Strooi daar wat graszaad op.

5. Ruim uitgebloeide groente, fruit, bloemen en deel van de bladeren op.

Voorkom dat door rotting het evenwicht in de tuin teveel aangetast wordt en ruim met

name uitgebloeide groente en fruit op. Het beste is om in de herfst een deel van het bladafval met de grond te mengen. Niet alle bladeren, want dat verstoort het evenwicht ook weer.

6. Waterplanten aanpakken

De sloot is ook een deel van je tuin wat onderhoud vraagt. Elk tuinlid doet de helft van de sloot. De planten in de sloot groeien hard omdat het water in de sloten voedselrijk is. Vooral het kroosvaren moet nu en dan verwijderd worden. Door een dikke laag kroos komt er geen licht meer in het water. En dat zorgt voor minder zuurstof in de sloot. Hierdoor kunnen waterplanten en waterdieren doodgaan en kan het water gaan stinken. Maar laat gele plomp, dotterbloem, waterlelie en waterdriblad staan.

7. Vergeet de dakgoot en regenpijp niet!

Regen en vallende bladeren zijn hét recept voor verstopte dakgoten en regenpijpen. Een belangrijk klusje bij het herfstklaar maken van je tuin is dus om ervoor te zorgen dat de goten en pijpen helemaal schoon en leeg zijn.